GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea: Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Joi'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului: pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera: la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile: un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 9. Joi, 2|14 Februariu 1878.

Unde este Franci'a?

Brasiovu, in 13 Februariu 1878.

De cate ori dela 1870 incóce s'a ivitu si a fostu a se resolvi vreo cestiune mare de interessu generalu europeanu tóta lumea intrebá cu ingrigire si nelinisce: Unde e Franci'a? Asia au intrebatu toti la inceputulu resbelului, asia intréba astadi la facerea pacii. Mai dilele trecute in un'a din acele siedintie de nópte turbulente, cari se petrecu numai in parlamentulu francesu, a disu dlu Gambetta, intre aplausele adunarei, intorcênduse spre Rouher, fostulu ministru alu lui Napoleonu III: Dta mai cutedi se vorbesci de Europ'a? Voi bonapartistii sunteti de vina, ca nu mai este Europa, pentru-ca ati ruinatu Franci'a!

Da, erá odata o Françia poternica in fruntea stateloru, ea conducea politic'a europeana. Buna séu rea cumu ar' fi si fostu acést'a conducere, dér' era celu puçinu si se simtiea in tóte partile. Era o directiune, unu compasu, unu ecuilibriu in politic'a europeana. De candu inse a cadiutu prestigiulu Françiei, nu mai este in adeveru conducere in Europ'a, nu mai este Europa. Tóta lumea politica e cuprinsa de-o nelinisce si incertitudine, care din nou o face se se gandésca la timpulu, candu in fruntea afaceriloru europene stá Franci'a.

Acuma se vede catu de multu s'au insielatu acei'a, cari au crediutu ca Germani'a va poté fi ceea ce a fostu Franci'a pentru Europ'a. Principele de Bismark e unu mare si poternicu omu de statu, dér' ce semnu de viétia da elu in momentele aceste critice, ce influintia esercéza elu in favorulu ecuilibrului europeanu? Totu ce face acuma este ca se invelue intr'o profunda, mistica tacere si lasa Russiei actiune libera in tóta directiunea. Séu de nu este asia, de este Bismark leulu acel'a care numai odata trebuie se 'si scuture cóm'a spre a pune in respectu chiaru si pe Russi'a, cumu vine ca guvernulu lealului imperatu Alesandru a cutezatu se faca aliatului lui, principelui Romaniei, unui Hohenzollern propunere cá aceea a retrocessiunei Basarabiei?

Russi'a acuma dupa ce a trantitu la pamentu pe inimiculu ei seculariu este pe calea cea mai buna de a-si realisá, desi deocamdata numai indirecte vechile planuri de cucerire a Orientului, cópte inca de pe vremile Catharinei II. Russi'a incepe a ignorá interessele mariloru poteri si pretentiunile drepte chiaru ale aliatiloru sei si dupa tóte scirile pare ca a isbutitu a face unu tractatu secretu de aliantia ofensiva ci defensiva cu Turci'a, prin care acést'a se arunca cu totulu in braciele invingêtoriului. Si ce dîce la tóte aceste guvernulu germanu?

Desamagire in tóte partile. Russi'a nu mai e dispusa se se tiena de promissiunile date si Germani'a nu face nimicu spre a-o sili la acést'a. Angli'a singura remonstréza si amenintia. Parlamentulu din Loudr'a a primitu, cumu s'a prevediutu, creditulu de resbelu cu mare maioritate si consiliulu ministriloru a datu ordinu flotei se intre in apele dulci ale Bosforului si se arunce ancora in façi'a Hagiei Sofie din Constantinopolu. Dér' ce póte ajunge Angli'a prin acést'a? Déca e adeveratu ca russii s'au aliatu pe vieatia pe mórte cu turcii, atunci se póte asteptá cá flot'a anglesa voindu se tréca prin Dardanelle se fia bombardata chiaru de catra artileri'a turcésca. Dér' si se nu fia asia, ajunge ca Russi'a a respunsu la acestu pasu declarandu ca printr'ensulu se simte liberata de tóte promissiunile date, i s'a redatu libertatea actiunei.

Imperatulu Nicolae I n'a crediutu la 1854 in possibilitatea unei aliantie intre Franci'a si Angli'a si contá pe alianti'a Austriei si a Russiei candu a inceputu resbelulu cu Turci'a. Imperatulu Alessandru are astadi mai multa causa de a nu se teme de o actiune séu cooperatiune a Franciei, este elu inse atatu de siguru de alianti'á Germaniei si a Austro-Ungáriei? Se pare dupa tóte cate s'au petrecutu pana acuma intre cele trei imperatii. De aceea pórta Gorciacoff unu limbagiu atatu de decisu cu guvernulu Angliei, care, pentrn momentu celu puçinu este isolata. Russi'a se apropria totu mai multu de realisarea vechiloru sale planurí. Numai unu singuru statu a fostu in stare a face se se respecte vocea Europei, a tiené pe locu ostirile victoriόse ale Tiarului si astadi toti cauta in giurulu loru si se intréba cu ingrîgire: Unde e Franci'a?

Pap'a Piu IX †.

Iute dupa Victoru Emanuelu a parasitu si pontificele romanu Pio Nono lumea acést'a a suferintieloru. Mórtea lui cu tóte, ca nu a venitu neasteptata, ca-ci era de multu bolnavu si in etate de 85 ani, a produsu mare sensatiune in tóta Europ'a, pentru-ca Piu IX, lasà scaunulu papalu vacantu tocmai intr'unu timpu, candu lupt'a intre biserica si statu, portata de elu cu mare energia, mai cu séma dela 1851 incóce, a ajunsu la culme. De astadata inse nu ne vomu ocupá cu marea importantia politica a cestiunei papale, ci ne vomu margini a aduce unele schitie fugitive din viéti'a pontificelui repausatu.

Piu IX, alu carui'a nume de familia era: Giovanni Maria conte de Mastai-Feretti, s'a nascutu in Sinigaglia la 13 Maiu 1792. Descendentu alu unei nobile si avute familii din statele papale elu a voitu mai antaiu se se faca soldatu si erá se intre la 1815 in gard'a papala din Rom'a, dér' o bóla epileptica l'a impedecatu a servi cá militariu si asia a imbraçisiatu carier'a preotiésca. Dupa insenatosiarea lui miraculósa a fostu santitu, dupa-ce 'si-a facutu studiele de preotu si in 1823 fù atasiatu metropolitului Muzi in missiunea apostolica dela Chili. Intorcandu-se dupa doui ani in Europ'a fù numitu canonicu la Rom'a, unde se distinse prin ajutorarea seracilorn si reformarea scólei de meseriasi. La Maiu 1827 'lu facù Leonu X, episcopu alu Spoletei. In Decembre 1832 a devenitu archiepiscopu dela Imola, unde a reformatu clerulu si institutele umanitarie bisericesci si s'a alaturatu pe façia la miscarea nationala-liberala din Itali'a. Gregoriu XVI. 'lu numi cu tóte aceste in Decembre 1839 cardinalu. De aci incolo elu era unu mare contrariu alu sistemului de guvernare absolutisticu, ce se practicá atunci in statulu papalu. Dupa mórtea lui Gregoriu XVI, elu, contele Mastai-Feretti, care s'a distinsu prin bunatatea si caritatea s'a era omulu dorintieloru generale si fù alesu de Conclav'a, care s'a adunatu in 14 Iuniu 1846, cu maioritatea receruta de doue din trei parti la tronulu pontificalu. Mastai-Feretti era intre acei cardinali, pe cari nu-i voiá nicidecumu Austri'a si cardinalulu Gaisruck era insarcinatu a insinuá unu protestu contra alegerei lui, dér' intemplarea a voitu cá se sosésca cu-o di dupa alegere si asia nu i-a mai potutu stricá alu Austriei veto.

Pap'a Piu IX a datu indata ce s'a suitu pe tronu o amnestia generala pentru toti condamnatii politici, si a inceputu a introduce reforme liberale in statele papale. Poporatiunea romana arangiá festivitati de bucuria. Piu IX. era celu mai iubitu suveranu. Activitatea reformatória a Papei inaugurata tocmai in anii revolutiunei a datu nutrementu sperantieloru liberalismului nu numai in Itali'a, ci in tóta Europ'a. Pap'a Piu IX, care era adoratu cá unu adeveratn protectoru alu poporului a introdusu mai antaiu sistemulu constitutionale in statele sale. Dér' poporulu nu se mai multiumea cu reforme graduate, elu voiá libertatea completa. Miscarea revolutiunara ajunse pana la Rom'a. Ministeriulu seu liberalu si laicu Mamiani tramise trupele papale a se luptá alaturl cu Sardini'a contra Austriei, cu tóte ca Pap'a nu 'si-a datu consimtiementulu. Popularitatea lui Piu IX apuse. Revolutiunea a isbucnitu, Pap'a a fugitu la Gaet'a si in Rom'a s'a proclamatu republic'a romana, care a desfiintiatu domni'a lumésca papala. Piu IX s'a adressatu atunci la Françi'a, Austri'a si Neapolea cu ajutoriulu caror'a s'a restabilitu guvernulu papalu in 15 Iuliu 1849, dér' Pap'a s'a intorsu la Rom'a abia in Aprile 1850. Vechiulu regimu s'a restabilitu, nemultiumirea era mare. Din momentulu acest'a Pap'a 'si-a schimbatu, cu totulu sistemulu si nu a mai mersu cu poporulu italianu.

Piu IX a rechiamatu dupa intórcerea sa pe Iesuiti, pe cari ii alungase din statele sale la inceputulu anului 1848. Influinti'a Iesuitiloru de atunci a totu crescutu la curi'a papala. Lupt'a intre biserica si statu s'a inceputu si a devenitu din ce in ce mai inversiunata. Primulu succesu alu nouei politice papale a fostu concordatulu cu Austri'a dela 18 Augustu 1855. Diece ani dupa acést a Pap'a a indreptatu cunoscut'a Encyclica si Syllabulu contra sciintieloru si a liberalismului modernu. In 22 Iuniu 1868 a condamnatu intr'o alocutiune legile austriace, prin cari s'a desfiintiatu concordatulu. Totu in lun'a aceea a datu bull'a „Aeterni patris", prin care a convocatu unu conciliu generalu ecumenicu la Rom'a. Acestu conciliu, care fù deschisu de Pap'a la 8 Decembre 1869 a primitu la 24 Aprile 1870 declaratiunea infalibilitatii Papei cu 547 contra la 2 voturi. Cinci luni dupa acést'a, la 20 Septembre 1870 ocupara trupele italiane cu poterea Rom'a. Victoru Emanuelu 'si alese Quirinalulu de resiedintia, ér' Piu IX se inchise de buna voia cá captivu in Vaticanu, pe care de atunci nu l'a mai parasitu. Elu a protestatu necontenitu escomunicandu pe toti inimicii poterei temporale a papatului. Cért'a cu Itali'a se mai asiediase, candu incepú aceea cu noulu statu germanu. In 21 Nov. 1873 a publicatu Piu IX prim'a Encyclica indreptata contra guvernului germanu din caus'a persecutiunei si a suprimarei bisericei catholice. Lupt'a acést'a a catholicismului cont a nou plamaditului statu germanu si italianu a devenitu fórte periculósa pentru consolidarea loru interna. Dér' si celelalte state inca se simtu mai multu séu mai puçinu amenintiate. Marea cestiune a momentului este dér': Alegev'a Conclav'a de Papa pe unulu, care va continuá fora crutiare lupt'a bisericei contra poterei de statu inceputa din nou de Piu IX séu pe unulu, care va cautá se impace biseric'a cu statulu, cu cerintiele timpului de façia?

Cestiunea Basarabiei in parlamentulu romanu.

(Siedinti'a corpuriloru legiuitóri din 26 Ian. v. 1878.)

Senatulu.

Sub presedinti'a Eminentiei Sale parintelui metrepolitu-primatu, siedinti'a se deschide la $^1/_2$ óre d. a. cu 46 dni senatori presenti. Dupa cetirea si aprobarea sumariului siedintii precedente D. D i m i t r i e G h i c'a avendu cuventulu pent u a-'si desvoltá interpelarea dice intre altele: Déca am facutu o interpelare, acést'a a fostu mai cu osebire spre a dovedi, ca in cestiuni nationale, candu este vorb'a de scump'a nóstra patria, Romani'a intrega n'are decatu o singura gandire: a'si aperá drepturile si nationalitatea (aplause.) Ar' fi o crima pentru noi romanii se punemu la indoiéla lealitatea imperatului Russieloru, care prin faptele sale a facutu si face admiratiunea Europei intregi. Voiu numai a probá, ca natiunea romana nu vrea se traficeze pamentulu stramosiescu (aplause). Voiu a probá, ca noi n'amu intratu in lupta pentru a face conchiste (aplause). Nu este oportunu in momentele de façia cá se venimu se damu spectaculu, ca este o desbinare, ci vremu, inca odata dicu, a probá Europei intregi, ca romanii in unele casuri urméza esemplulu strabuniloru loru, cari niciodata n'au fostu de deosebite opiniuni, candu era vorb'a de scump'a loru tiéra (aplause prelungite).

D. C o g a l n i c e a n u, ministru de esterne. Dloru! Trei dile de rondu, am avutu onórea a ve dá citire de corespondinti'a oficiósa, care a urmatu

intre guvernu si deosebitii agenti ai sei, si intre alte persóne indrituite de a dice cuventulu loru in privinti'a durerósei cestiuni a inapoiarii Basarabiei nóstre. Amu fi doritu se potemu dá publicitatii tóta acést'a corespondintia, pentru cá tiér'a si Europ'a se véda, ca in cestiunea acésta cá in tóte cestiunile mari si ministrii sunt romani, si prin urmare nu potu cugetá, vorbi si lucrá decatu romanesce. Suntemu datori a respunde ca dá, ni s'au facutu óre-cari propuneri, desi nu in modu oficialu, pentru inapoiarea Basarabiei, cu compensatiune. Eramu siguri de mai inainte, ca lucramu romanesce, ca eramu interpretulu glasului tierii, candu ne amu marginitu a respunde de indata c'unu singuru cuventu: „N u p o t e m u“ (aplause prelungite) si candu amu rostitu acestu cuventu „nu potemu“ amu comptatu pe dreptulu nostru, amu comptatu pe conventiunea inchiata la 4/16 Aprile, care ne garantéza integritatea teritoriului nostru si pentru care amu facutu atatea sacrificii si amu versatu atat'a sange; amu comptatu si comptamu si astadi pe marinimi'a, pe semtiementele de inalta dreptate ale unui imperatu, care 'si-a facutu dovedile sale, nu numai in imperiulu seu, dér' in intregu universulu, ca este primulu G e n t l e m a n, ca este barbatulu marinimiei si alu echitatii. Dá, dloru, semtiementele acestui mare imperatu echivaléza pentru noi mai multu, decatu unu tractatu, cu tóte, ca avemu in cestiunea de façia tractatu formalu cu Russi'a. Asia dér' o mai repetu, comptandu pe dreptulu nostru, pe semtiementele de inalta dreptate ale imperatului, dicu, amu respunsu si vomu respunde „N u p o t e m u“. (Aplause prelungite.)

D. Dimitrie Ghic'a da apoi cetire urmatórei motiuni:

„Ascultandu esplicarile ministeriului asupr'a dispositiuniloru manifestate de guvernulu russescu de a luá o parte din teritoriulu romanu, in schimbulu unei desdaunari teritoriale peste Dunare;

„Avendu in vedere, ca integritatea Romaniei a fostu garantata de marele poteri europene.

„Avendu in vedere, ca Russi'a a garantatu din nou, si intr'unu modu specialu, integritatea actuala a Romaniei prin art. 2 alu conventiunii dela 4 Aprile 1877, stipulandu:

„Pentru cá nici unu inconvenientu sĕu periculu se nu resulte pentru Romani'a din faptulu trecerii trupeloru russe pe teritoriulu seu, guvernulu M. S. imperatului tuturoru Russieloru se obliga a mantiené si a face a se respectá drepturile politice ale statului romanu, astfeliu cumu resulta din legile interióre si tratatele esistente, p r e c u m u s i a m a n t i e n é s i a p e r á i n t e g r i t a t e a a c t u a l a a R o m a n i e i“

„Considerandu, ca Romania si-a indeplinitu cu fidelitate obligatiunile, cari decurgu pentru ea din acea conventiune, si ca este convinsa de simtiemintele de inalta justitia ale M. S. imperatului Alesandru II;

„Considerandu, ca pentru mantienerea integritatii teritoriului seu si pentru consolidarea independentiei sale, tiér'a si-a versatu sangele si si-a impusu mari sacrificie;

„Considerandu, ca o Romani'a independinte si omogena corespunde atatu la interessele veciniloru sei, catu si la acelea ale Europei;

„Adunarea si Senatulu declara, ca sunt otarite a mantiené integritatea teritoriului si-a nu admite nici o instrainare a vreunei parti óre-care din teritoriulu romanu, in schimbulu vr'unei compensari teritoriale sĕu vre-unei desdaunari.“

Acésta motiune se primesce cu aplause entusiastice din partea intregului senatu si se votéza prin apelu nominalu, la care respundu toti 46 senatori presenti p e n t r u.

Adunarea deputatiloru.

Siedinti'a se deschide la órele 4 si jum. d. a. sub presedinti'a dlui C. A. Rosetti cu 93 deputati presenti. Se da citire sumariului si mai multoru comunicari, apoi dlu presedinte anuncia, ca la ordinea dilei e interpelarea dlui Urechia.

Dlu V. Al. U r e c h i a. Dloru! Adressele, ce a tramisu camer'a tronului, au avutu tóte aceeasi directiune de si nu cu deplina armonia. Inse resistenti'a ce a fostu une-ori, nu provenea din lipsa de patriotismu. Tendinti'a tuturoru e cá se se mantiena integritatea teritoriului. Aici trebuiá se tinda tóte guvernele. In acésta privintia sunt esemple in trecutu, ca-ci nu neamului nostru se póte atribui neprevederea. Dér' sunt impregiurari, in cari prevederea nu e suficienta, trebuescu fortie mari spre a se opune altoru fortie coversitórie. Contr'a acestor'a a lucratu in totdeaun'a mintea. Calatoriulu stà uimitu inaintea piramideloru, nu pentru colosulu poterei, ci pentru-ca e oper'a omului. Asia omulu inteligentu, care cetesce istori'a adeverata a Orientului, trebuie se sté uimitu vediendu lupt'a gigantica a unei natiuni mici, in reportu cu marii si poternicii ei vecini in cursu de 17 secoli, pentru a'si pastrá individualitatea, neatarnarea, intregimea hotareloru tierii. Eta scopulu, éta politic'a strabuniloru nostri. Candu ei erau in campulu de lupta, ei strigau cá Costinu: „Se nu damu loculu fratiloru, ca-ci elu este stropitu cu sangele parintiloru nostri“. Dupa resboiu lucrau cu mintea. Astfeliu ei se aliau, nu dupa simtiemente, ci precumu le dictau interessele. Alianti'a cu turcii a fostu unu midiulocu, ér' nu scopu. Numai astfeliu se póte intielege politic'a din trecutu. Strabunii inca din seculului alu 15-lea au observatu in vecinetatea loru crescerea unui statu: erá actualulu imperiu russu. Rolulu nostru inainte cá Russi'a se fi luatu frenele politicei orientale, a fostu, ca ne amu aliatu contr'a turciloru cu cei ce ne asigurau esistenti'a de statu. Asia a fostu Sierbanu Voda in Munteni'a. Elu a pusu in legatura pe Russi'a cu Europ'a. Inse candu domnii romani nu vedeau semne de sinceritate, se dau in partea celoru ce le vreau binele. Astfeliu Leopoldu imperatulu Austriei, candu facea promissiuni de posessiune Domniloru romani, in acelasi timpu regelui polonu promitea Moldov'a. Atunci strabunii au vediutu, ca inainte de a se gandi la alungarea turciloru din Europ'a, cumu erá vorb'a, trebue se se gandésca la apararea tierei.

Revine la faptele moderne, aretandu, ca resistenti'a ce a intimpinatu conventiunea cu Russi'a in camere, a fostu, pentru-ca se schimbà directiunea politicei nóstre. In urma camerele déca au votatu acea invoiéla, au facutu acést'a, pentru-ca vedeau, ca Russi'a a emancipatu pe tieranu si ca nu mai vrea cuceriri. Apoi arata resultateie ce presenta „I n v a l i d u l u r u s s u“ pentru Russi'a din acestu resbelu: amiciti'a romaniloru si alianti'a cu Muntenegru. Armat'a romana a combatutu alaturi cu vitéz'a armat'a russa, si bravur'a ei a fostu recunoscuta chiaru de M. S. imperatulu russu. „Invalidulu russu“ recunósce ajutoriulu pretiosu, ce a datu armat'a nóstra armatei russe in giurulu Plevnei. Cu tóte acestea arata, ca sunt sgomote neliniscitórie pentru tiéra. Conditiunile de pace citite in parlamentulu englesu sunt cunoscute. Armistitiulu s'a inchiatu fora se fia de façia si unu representantu alu nostru. Si mai rea de catu acést'a e scirea data de „Morning Post“, ca intre conditiunile de pace e si retrócedarea Basarabiei nóstre. Ostasii romani au moritu cu vitejia pentru tiéra si astfeliu nici camer'a, acésta armata a legei, nu va consanti nici odata ciuntirea tierei. Intindiendu in ajutoriu altor'a spade, n'amu intielesu se se faca cu ajutoriulu nostru cuceriri. (Aplause.)

Scirea despre retrócedarea Basarabiei nu e de crediutu. Noi avemu conventiunea, care prin art. 2 ne garantéza integritatea teritoriului. Nu e de crediutu, pentru-ca nu se póte, cá ostasii romani se móra la Plevn'a, pentru perderea tierii. (Aplause.) Russi'a dice, ca are trebuintia de acelu teritoriu, pentru-cá se stérga reminiscintiele neplacute din 1856. O cere acésta retrocesiune a Basarabiei suvenirile, de cari ar' fi acoperitu acestu pamentu, suvenirile lupteloru si ale gloriiloru Russiei in contr'a Turciei? Suvenirile Russiei in Basarabia? Dér' ále Russiei sunt de unu seculu si ale nóstre de 17! (Aplause.) Der' din alu Russiei ori din alu nostru sange este plamaditu pamentulu acestei tieri pana in rarunchii lui? Russi'a ori vechii Dragosi si Basarabii au aperatu tiermulu stangu alu Dunarii pana la Mare si la Dnistru in potriv'a sultaniloru, caroru nimeni din pregiuru si in Europ'a nu mai resista? (Aplause.) Russi'a sĕu romanii se batura la Rahov'a, la Tighin'a, la Cahulu sub Iónu Voda, la Chili'a! Voiesce Russi'a monumente in adeveru neperitórie in Basarabi'a? Le póte avea nu numai in Basarabi'a, ci si in tóte orasiele Romaniei: in anim'a tuturoru! nu are de catu se dica ostiriloru sale poternice: „cine ar' poté disputá voue cu succesu reluarea Basarabiei? Poteti se mergeti in Basarabi'a, dér' nu veti merge pentru-ca o apara, in contr'a unei dorintie gresite a animei russesci, onórea Russiei. (Aplause.) In adeveru, dloru, candu este vorb'a de onóre, ea nu póte fi de doue feliuri: un'a, care se céra reluarea Basarabiei, si alt'a prin conventiunea dela 4 Aprile se garanteze integritatea tierei nóstre si mantienerea Basarabiei pentru Moldov'a. (Aplause.) Dér' o cere acésta retrocesiune interessele Russiei? Din contra. Este interessulu Russiei, cá se ajute acésta tiéra, cá se ajunga a infiintiá acele state unite de resaritu ale Europei, care se fia tamponulu intre gintea slava si germana. (Aplause.)

Déca Europ'a ar' intielege incorporarile facute in seculii trecuti din corpulu Romaniei, pe acést'a din 1878 de siguru nu o va intielege. Acumu dupa Plevn'a, Rahov'a, Griviti'a, Europ'a ne-a disu: V'amu vediutu. Trebuie dér' se dovedimu chiaru si imperatului Russiei, ca nu s'a aliatu cu unu statu mortu. (Aplause.) Se ne facemu datori'a si silintiele nóstre voru aflá aprobare in Europ'a si chiaru la Russi'a. Dloru deputati, d-vóstra nu ve veti patá numele prin ciuntirea patriei si prin cedarea Basarabiei. O credu acést'a. Nu d-vóstra veti fi aceia, cari se acoperiti cu velu funebru scaunele representantiloru din Basarabi'a in acestu parlamentu. Sĕu déca va incetá, ei bine, se scie Europ'a, ca nu va fi departe atunci si pentru dens'a diu'a incetarii dreptatii si a libertatii! (Aplause.) Rogu pe d. ministru se liniscésca tiér'a contr'a sgomoteloru neliniscitórie ce s'au respanditu.

D. I. B r a t i a n u, presiedinte alu consiliului. — Ve marturisescu, ca in aceea ce privesce guvernulu, acésta interpelare ne-a pusu in positiunea cea mai critica. Ca-ci noi, si cá ministri si cá romani nu potemu face altfeliu, de catu se respundemu la intrebarea ce ni se pune; inse, cá se respundemu, trebuie se lipsimu cuviintieloru diplomatice. Fiindu inse, ca este vorb'a de o datoria asia de sacra, nu potemu face altfeliu, decatu se trecemu peste denselo (Aplause) si credemu, ca chiaru acei, cari voru crede, ca facemu o indiscretiune, déca voru intrá in consciinti'a loru si se voru pune in positiunea nóstra, voru vedé, ca nici ei nu ar' poté se faca altfeliu de catu ceea ce facu eu astadi. (Aplause.)

Dicu, dloru, ca facu o necuviintia diplomatica, fiindu-ca nu suntemu pana acuma sesisati intr'unu modu formalu de Russi'a in privinti'a cestiunei Basarabiei. In dilele din urma nu s'a ivitu altucev'a, de catu s'a manifestatu in unu modu mai categoricu, mai positivu inse numai in modu oficiosu, ceea ce de multu se dicea si se credea, ca ar' fi intentiunea Russiei de a reluá partea nóstra din Basarabi'a. La acésta demarsia oficiósa din partea Russiei negresitu ca nu ve indoiti, dupa cumu nu v'ati indoitu de candu stamu pe acésta banca, ca noi amu fostu si suntemu aci espresiunea sincera si profunda a d-vóstre, a representatiunii nationale (Aplause), si ca prin urmare respunsulu nostru a fostu, ca nici odata natiunea romana nu va consimti, nu la cessiunea, dér' nici chiaru la schimbulu unei parti din teritoriulu seu, fia macaru cu despagubirile cele mai avantagióse. (Aplause prelungite.) Nu numai, ca amu facutu acésta declaratiune, dér' amu cautatu prin tóte midiulócele, inainte de a ni se pune cestiunea, amu cautatu se ne asiguramu mai din nainte in contr'a unei asemenea eventualitati, ca-ci inca dinainte eu, cá ori ce romanu, amu avutu acést'a grigia in anim'a mea. Amu cautatu, dloru, tóte argumentele, ca-ci in adeveru intr'unu lucru asiá de dreptu nu trebuie se fia cineva nici juristu, nici omu de geniu. Inse, dloru, nu avemu astadi certitudinea, ca amu reusitu a convinge pe ómenii politici ai Russiei, ca ceea ce voiesce se faca in privinti'a nóstra e si nedreptu catra noi, si desavantagiosu pentru Russi'a, nu numai din punctulu de vedere alu onórei, dér' chiaru din punctulu de vedere alu intersseloru marelui imperiu. (Aplause.) Dloru, candu unu proprietariu micu, unu mosinénu are o mosióra dela mosii lui remasa, pe care fiacare strabunu alu lui a aperat'o prin sudórea si chiaru prin sangele lui, acel'a iubesce cu dreptu cuventu pamentulu seu si ori-ce schimbari s'ar' propune, elu nici odata nu va dá mic'a lui mosióra pe acelu schimbu. (Aplause.) Dér' unu proprietariu mare, care are mosii intinse, pamentulu, pe care póte nici nu l'a vediutu pe totu, acel'a póte se primésca schimbulu cu inlesnire. (Aplause.) Acestea sunt, dloru, conditiunile, in care se afla Russia si conditiunile, in cari ne aflamu noi. Intielegu, ca unu proprietariu mare se propuna in schimbu unui mosinénu unu pamentu de trei, de patru ori mai mare, care cu tóte acestea nu ar' fi de catu o minima parte din averea s'a; dér' totu astfeliu si mai multu inca intielegu resistenti'a mosinénului de a primi se céda mosiór'a s'a, unu pamentu, cu care are legatura de anima si de scumpe suveniri. (Aplause prelungite.)

Eu credu, dloru, ca atunci candu va vedé, nu ómenii politici ai Russiei, ci imperatulu singuru, pe care amu avutu onórea se'lu apropiu de mai multe ori, si care, nu numai cá imperatu, ci cá omu de anima si de nobile simtiemente, planédia pe d'asupr'a intregei societati russesci, candu va vedé drepturile Romaniei, cestiunea se va schimbá. Ori de cate ori m'am adressatu la Majestatea S'a, ceea-ce ceilalti in unele casuri refusasera, elu 'mi-a acordatu, si 'mi-a facutu o adenca impressiune,

candu l'am vediutu, ca totdeaun'a a intielesu dreptulu nostru si a cedatu la cererile nóstre. In dilele din urma, fiindu-ca érasi incepuse se se agite cestiunea Basarabiei, am alergatu la Poradim, cá se me adressediu de a dreptulu imperatului si am fostu popritu de generalulu Ghic'a, care 'mi-a disu: 'ti-a vorbitu vr'odata imperatulu despre acést'a ? Nu, 'i-am respunsu eu, si nu a vorbitu nici chiaru Domnitoriului, cu care a fostu in intimitate mai multu timpu. Apoi atunci eu socotescu, 'mi-a disu generalulu Ghic'a, ca ar' fi se ofensedi pe Maj. S'a, vorbindu'i de acésta cestiune. Cumu ? candu noi amu facutu o conventiune subscrisa de principele Gorciakoff, unu tractatu investitu cu sigilulu imperatescu, si dupa acestea ne-amu dusu de ne-amu versatu sangele alaturi cu armat'a russa, si imperatulu la tóte impregiurarile a facutu omagiu bravurei si devotamentului ostirei nóstre, cumu ai poté d-t'a se vii a pune la indoiéla, ca Russi'a ar' mai avé intentiunea de a luá dela noi unu petecu de pamentu ? (Aplause.) Amu gasitu atunci, ca generalulu Ghic'a avea dreptate si m'am intorsu inapoi. Ei bine, cea-ce credu, ca eu, unu singuru omu, si unu omu micu cá mine, asi fi potutu se dobandescu dela imperatulu, cunoscundu anim'a si simtiementele sale, cu atatu mai multu credu, ca va poté se o dobandésca vocea unui poporu intregu. (Aplause entusiaste, indelungu repetite.) Dloru, gandescu, ca impregiurarile sunt asia de mari, ca cuvintele multe nu ar' face decatu se lovésca lucrulu. D-vóstra sciti destulu, faceti ceea-ce anim'a ve dice. (Aplause prelungite.)

Dlu G. Vernescu se urca la tribuna si da lectura motiunei identice cu cea a senatului. Adunarea aplauda freneticu si in cursu de mai multe minute acea motiune. Apoi se pune la votu prin apelu nominalu, si dupa apelu dlu presiedinte anuncia, ca s'a admisu in unanimitate de 92 voturi, cati au fostu presenti. (Aplause sgomotóse.)

O voce din muntii apusani.

Abrudu, Ianuariu 1878.

Multi dintre on. lectori ai acestui articulu se voru asteptá póte la vr'o descriere séu narare impodobita cu trasuri de fapte maretie si gloriόse, ce odinióra se efeptuira in acesti frumosi si clasici munti. Materi'a alésa de mine e inse multu mai prosaica, e mai multu o dare de séma in privinti'a starei presente, la care ne au adusu fatalitatea, neintielegerea si si conducatorii nationali. (!) Ca-ci publiculu romanu, sedusu parte de reminiscintiele maretie ale trecutului, parte de prevenirea si curtenirea ocasionala a inteligintiei locale, are o parere prea buna de noi.

Regretu, ca chiaru in momentele de satisfacere si bucuria nationale nu potu contribuí si eu ceva la insufletirea generala. Au avutu si muntii mari barbati, alu caroru nume straluce in paginele istoriei. O emotiune me coprinde, candu me gandescu la aceste columne superbe a le unei natiuni ingenunchiate si nu potu pasi mai departe inainte de ale asterne simtiemintele mele de admiratiune, stima si reverintia si a eschiamá cu bardulu nationalu:

Voi v'ati plinitu chiamarea si sant'a detorintia,
Candu pentru a patriei bine cu gloria v'ati luptatu!

Dá, ei si-au implinitu datori'a façia de natiune si patria, dér' urmasii loru pare ca nu se mai insufletiescu de sublimele loru calitati, de amórea, abnegatiunea si sacrificarea pentru natiune si patria!

Interessele private, intrigile egoistice si . . . jalusi'a confessiunala absorbira cu incetulu ori-ce cugete si prin urmare ori-ce fapte inalte, ba nici cultur'a poporala, bas'a de viétia si de potere a unei natiuni — inca nu remase neatinsa de acést'a bóla, in urm'a careia poporulu nostru de aici se afla si astadi mai totu in acelu deplorabilu stadiu intelectualu, pe care-lu creara seculii de suprematia si sclavia. Ce e dreptu, avemu si noi institute pentru crescerea si cultivarea fragedeloru mladitie si inca trei scoli elementari confessionali. Doue sunt greco-resaritene si un'a greco-catholica. Tóte trei inse se afla in stadiulu celu mai primitivu, ér' scóla de fetitie ne lipsesce de totu. Déca comparamu numerulu scolariloru presenti cu celu dinainte de anulu 1848, ne cuprinde mirarea, candu trebue se recunóscemu, ca scólele elementarie de atunci erau pe de cinci-ori mai bine cercetate cá acuma. De unde acest'a stagnare ? Ce se fia caus'a ? Negliginti'a din partea prestatoriloru, séu dór' spaim'a de reformare, ce s'a adusu cu inlocuirea cirileloru prin literele strabune ? Ca-ci mediulócele materiali, despre cari nu se prea dá socoteala, déca nu sunt mai bune, mai rele cá cele anterióre nu potu fi.

Dér' a trebuitu se ajungemu noi la acést'a misera stare ? Noi, cari pe lenga conducere catu de puçinu romanésca amu fi potutu concurá in privinti'a invetiamentului cu ori-care dintre puçinele orasie ce se mandrescu cu institute romane. Noi, caror'a nici midiulóce, nici vointia nu le-a lipsitu, ci numai conducere ? Erá unu tempu, candu la ocasiuni binevenite poporulu de aici recunoscutu deja prin marinimositatea s'a si prin ascultarea s'a façia de inteligintia a subscrisu sute de galbini pentru promovarea si latirea culturei nationali. Si acést'a nu odata s'a intemplatu. Atunci se aflau romanii de aici in stare fórte buna, inteliginti'a avea inca creditu la poporu si prin urmare aceste fapte se poteau si indepliní. Dér' cine dintre acei'a, pe cari i-a crescutu ori sustienutu acestu poporu, 'si-a luatu ostenél'a de a persecutá scopulu pana la finitu ? Au dóra era de ajunsu, candu cineva — intre pocale — patrunsu de-o idea nobila fù asia generosu de a-o comunica si turmei graitóri si a-o delectá cu-o oratoria mai multu séu mai puçinu patrundiatória ? Mai fura si alte mediulóce, pe cari le cunoscura si le cunoscu prea bine cei competenti, ca-ci le-au practicatu si le practiséza si acumu, inse numai in favorulu loru propriu!

Fodinele (baile) de auru produceau acumu 10, 20 de ani — si ast'a a duratu o serie indelungata de ani — o cantitate fórte insemnata de auru, incatu nu s'ar' fi intemplatu nici unu scadiementu societatiloru, candu ar' fi destinatu la ori-ce impartire de pétra minerala o catatime anumita si pentru vr'unu scopu filantropicu, ba ele prea bucurosu ar' fi imbraçiosiatu si practisatu acést'a propunere salutaria, sciindu prea bine, ca numai in folosulu loru si alu fiiloru loru se destina. Dér' cine a luatu initiativ'a seriós'a spre a-i indemná la acést'a ? Nime! De cumva inse au simtitu — capii — ca prin careva mediulóce potu suge si ei la medu'a cea dulce, atunci toti au fostu gat'a a se indesá in rondurile societatiloru. Acést'a macsima cersitorésca se mai practiséza de presente la bai'a asianumita „Rodu“ (Rodenpock), ca-ci celelalte prin starea misera, in care se afla, nu mai potu fi socotite. Acést'a baia de altmintrelea a ajunsu la noi la unu renume mare, atatu prin processulu celu grasu, pe care-lu pórta — (romani intre romani) — catu si prin subsidiele insemnate, ce dau soçii ei generosi birtasiloru maghiari si musicantiloru, ca-ci casin'a romana din Abrudu nu-o afla démna de cercetatu. — Prin urmare nu le mai remane nici tempu, nici parale de a ajutá institutiunile nationali! Intre altele voiu amintí per tangentem, ca locuitorii comitatului respective a fostului comitatu Zarandu, desi se sustienu mai toti numai din aprovisionarea Abrudului cu variabilii articli de alimente, déca avura in frunte nesce conducatori duiosi de caus'a poporului, fura in stare a infiintiá din imprumutulu statului, reinapoiatu comuneloru, scoli normali si unu gimnasiu micu. Pe ai nostri ce i-au retienutu ? Se vorbesce si de jalusii confessiunale!

Pre lenga susu-disele s'au mai aflatu si aici romani generosi, cari in ajunulu mortii lasara averea natiunii. Dér' cei competenti, pe lenga totu meritulu, aflara mai cu scopu a transportá — bei Nacht und Nebel — donatiunile, ce ar' fi prinsu bine misereloru loru scoli. . . .

C'unu cuventu, nu s'a facutu nimicu pentru ameliorarea si imbunatatirea starei intelectuale a poporului de aici. Toti au lucratu — cumu dice s. scriptura — intr' ale sale si pentru ale sale, adeca pentru interessulu esclusivu individuale.

(Va urmá)

Concursurile propuse de Societatea academica romana.

(Conformu decisiuniloru luate in sesiunile de pana la a. 1877.)

(Urmare.)

C. Premiulu Nasturelu.

Conformu decisiunei luate in sessiunea anului 1877 se publica concursulu pentru cea mai buna lucrare asupr'a:

„Suficsulu liquidu (l. r.) si a suficsului gutturalu (k, g) in limb'a romana.“

I. Program'a:

Disertatiunea completa va coprinde:

1. O scurta introducere asupr'a suficseloru liquide si guturale in limbele ario-europene in genere.

2. Unu studiu generalu asupr'a acestoru suficse in limb'a latina, in limbele vechi italice si in cele romanice occidentale.

3. Unu studiu specialu asupr'a loru in limb'a romana, despre cele trei dialecte daco-romanu, macedono-romanu si istrianu, aretandu intre altele:

a) Diferentiarea suficsului liquidu l si r, precumu si a celui guturalu k si g;

b) Trecerea loru ulterióra in suficsuri palatali, nasali séu altele;

c) Rolulu tutuloru acestor'a in nume si in verbi;

d) Proveninti'a loru la romani din latin'a, din anteroman'a séu din alte limbi:

II. Conditiuni:

1. Marimea operii va fi minimumu de 20 cóle de tipariu, formatu octavu ordinariu cu litere ciceró.

2. Va fi scrisu romanesce intr'o limba corecta si clara.

3. Terminulu concursului, candu manuscriptele au se vina in cancelari'a Societatiei academice, este 30 Iuliu 1880. Cele venite mai tardiu nu se voru luá in consideratiune.

4. Manuscriptele se ceru se fia scrise curatu, legibile si de mana straina, bine legate in fascicule si paginate.

5. In fruntea manuscriptului va fi scrisa o devisa séu motto in ori-ce limba si totu de mana straina.

6. Pre lenga manuscriptu se va aluturá si o scrisóre inchisa in plicu sigilatu cu sigilu, fora initialele autorului, adressata catra Societatea academica. Pliculu va purtá pe dinsulu devis'a manuscriptului, scrisa érasi de mana straina, ér' in intru numele autorului.

7. Manuscriptele se voru censurá prin sectiunea filologica, care va propune Societatiei academice in siedintia plenari premiarea acelui'a dintre operatele venite, care va meritá premiulu destinatu pentru acésta lucrare.

8. Manuscriptele nepremiate se voru pastrá in archiv'a Societatiei pana ce se voru reclamá de autorii loru, ale caroru nume remanu necunoscute, fiindu-ca plicurile, ce le voru cuprinde, nu se voru deschide.

9. Premiulu defiptu pentru acésta lucrare este de 5000 lei noui.

10. Societatea 'si reserva dreptulu de a tipari in publicatiunile sale disertatiunea ce se va premiá.

(Va urmá.)

Diverse.

— (Varia din Sabesiu.) Ni se scrie din Sabesiu 22 Ian. v. urmatóriele: Manipulatiunile de modelu din vremile privilegieloru cu incetulu au adusu lucrulu acolo, incatu comun'a nóstra politica, cu privire la cerintiele tempului nostru, astadi are de a se luptá si framentá de ajunsu, pana ce va ajunge éra in cursulu ei, cu atatu mai vertosu, ca chiaru astadi are in sinulu ei suma de amariti, cari nu mai facu cestiune de consciintia din aceea, ca impedeca séu inaintéza afacerile comunei. Cu tóte aceste caus'a celoru patru functiunari neincungiuratu necessari, alesi aici inca in 5 Septembre 1877, contra carora unii sasi malcontenti au protestatu fora nici unu temeiu, nu este nici pana acum'a resolvita. Speramu inse, ca si acestu dorerosu intermezzo 'si va aflá catu mai curundu sfersitulu meritatu si asteptatu de 5 luni intregi. — Despre organisatiunea orasiului nostru 'mi reservu a ve scrie la tempulu seu mai pe largu. — In un'a din ultimele siedintie ale representantiei comunei nóstre, sasii desconsiderandu tóte ratiunarile sanetóse si precedentiele in respectiv'a materia, ei „numai din ecuitate“ (Billigkeit) au votatu unui neprompta si negligentu arendatoriu de mor'a orasiului o relacsatiune de 600 fl. v. a., adeca jumetate din 1200 fl., care suma avura intentiune la inceputu ai relacsá. In contra acestei hotariri romanii presenti s'au vediutu siliti a insinuá votu separatu si a-o inaintá comitatului, ceea ce nu erá de lipsa, déca domnii romani 'si-ar' implini detorinti'a, mai alesu unii functiunari obligati cá membri ai representantii. Déca judecamu, se fimu si drepti! Suntemu curiosi si de cod'a acestui procesu, datu in hotarirea fratiloru din Sibiiu. — In ultim'a siedintia a comunitatii, intre alte agende, s'a alesu si comitetulu representantii (5 romani si 4 sasi), compusu conformu legii cu privire la deosebitele specialitati ale ocupatiunii ómeniloru din orasiulu nostru, (adeca: scóla, biserica, meseria, industria, comerciu, juridica, economia etc.) Sasii inse n'au avutu grige de acésta dispusetiune a legii, ci alf'a si omeg'a dorintieloru loru erá, se fia in comitetu paritate de romani si sasi, fora privire la cualificatiune, ceea ce, se intielege, nu sa potutu primi. Me miru, ca nu se genéza, privindu numai la celu mai recentu trecutu, a calari astadi cu atat'a ostentatiune aici pe principiulu paritatii . . . — Érn'a se tiene in partile acestea in tóta barbati'a ei. Cei mai multi suferu de lips'a lemneloru si fórte multi de a bucateloru. Scumpetea cresce, banii nu-i afli nicairi. Éca pe ce patu de flori dormimu noi cei de pe aici. — Noulu pretore, dlu M. Savu, si-a inceputu deja functiunea si este bine primitu, cunoscutu fiindu cá functionariu promptu, diligentu si dreptu.

Coresp.

— (U n u l u c a r e a p a t i t 'o.) Este cunoscutu in piati'a Brasiovului, ca comerciautulu falitu din locu Eduardu Gyertyánffy a fostu judecatu in trei instantie pentru delictulu de crida frivola la arestu greu de 4 luni. Densulu inse nu s'a multiumitu cu acést'a si a cerutu reinoirea processului pe bas'a unoru documente ivite mai tardiu, cari i-ar' dovedi nevinovati'a. Reiuoirea s'a incuviintiatu in fine si processulu s'a pertractatu din nou in 12 l. c. inaintea tribunalului de aici. Dér' ce se vedi, tribunalulu a aflatu, ca nouele dovedi aduse, departe de alu desvinovati, contienu inca momente si mai agravante pentru inculpatu, de aceea l'a condamnatu pe acest'a din nou, inse nu la 4, ci la siepte luni arestu greu.

— (I s t o r i 'a r e s b e l u l u i o r i e n t a l u.) A aperutu de curundu in Bucuresci prim'a fascióra a unei lucrari periodice ilustrate, intitulata: „Istori'a resbelului din Orientu, séu luptele romaniloru, russiloru, muntenegriniloru si serbiloru cu turcii", dupa publicatiunile din tiéra si din strainetate; tiparite sub ingrijirea dlui D. A u g. L a u r i a n u, in colaborarea dloru I. M a n l i u si D. M i r o n u. Lucrarea intréga va coprinde patru serii séu 640 pagine, formatu 8-o mare cu peste 100 ilustratiuni aduse din strainatate. Abonamentulu se face la redactiunea „Romaniei libere" (Bucuresci) si este la o seria de 10 fascióre de cinci lei, séu 2 fl. v. a. Prim'a fascióra de 16 pagine, pe doue colóne cu portretele lui Alesandru II, Carolu I si Milanu, este scrisa intr'unu stilu frumosu si popularu si contiene urmatóriele capitole: 1. Turcii si poterea loru militara; 2. Russi'a si poterea ei militara; 3. Pacea dintre Serbi'a si Turci'a; 4. Romani'a. Lucrarea acést'a, c a d'antaiu in feliulu seu, vine tocmai la timpu.

— (D o m n i t o r i u l u C a r o l u, B r a t i a n u s i I g n a t i e f f.) Se scrie, ca Voda-Carolu a respunsu solului russu generalului Ignatieff, care a venitu se-i céra Basarabi'a in schimbu, ca: „N u s e v a g a s i u n u g u v e r n u, o c a m e r a, u n u s i n g u r u r o m a n u, c a r e s e p r i m é s c a a c e d á u n u s i n g u r u p a l m a c u d e p a m e n t u d i n t e r i t o r i u l u a c t u a l u a l u R o m a n i e i. Catu despre mine, Eu am juratu de a conservá integritatea tierii si sunt hotaritu am tiené juramentulu. A s e a t i n g e c a r e v a d e R o m a n i 'a e s t e a s e a t i n g e d e m i n e i n s u m i." — D. Bratianu a disu catra generalulu Ignatieff: „Voiti se ve cedezu Basarabi'a, dér' sunt io óre proprietariulu ei? Ati poté se'mi oferiti o compensatiune de o miia de ori mai mare decatu Dobrugea, ati poté se oferiti Bulgari'a intréga, ca inca a'si respinge oferirile d-vóstre, pentru-ca nu am dreptulu de a le acceptá. Nicicodata nu a-'si consimti se'mi patezu prin unu asemenea actu 40 ani consacrati in servitiulu tierii." Totu asia de decisu ai vorbitu si d. Cogalniceanu generalului Ignatieff.

— (D r a m a s a n g e r ó s a i n t r 'o c a f e n e a d i n B u c u r e s c i.) Asera s'a petrecutu o drama sangerósa in cafeneau'a Labes, scrie „Romani'a libera". Pe la órele 7 intra in acolu localu unu functionariu alu societatii de asigurare „Romani'a", numitu Stefanu Circ'a, unde gasi pe unu vechiu adversariu alu seu in cestiuni matrimoniale, numitu Augustinu Sinceleanu. Circ'a pe data ce 'si vediu adversarulu, 'lu chiama la o parte, unde urmara intre ei esplicari in termini pronuntiati, si dupa acést'a Circ'a aplica cu unu bastonu grosu de tresthia doue lovituri asia de tari in capulu lui Sinceleanu, in catu acest'a ametitu se rostogoli pe pamentu. Ametitu de greutatea loviturilorn Sinceleanu a statu cateva momente nemiscatu la pamentu. Apoi se sculà siovaindu, se repedi spre paltonu, care erá acatiatu intr'unu cuiu si scóse din elu unu revolveru, cu care se apropià de adversaru'i, indreptandu-i arm'a in pieptu. Celaltu, vediendu-'lu inarmatu, baga man'a in busunaru si la momentu scóte si elu unu revolveru. Astfeliu incepù o adeverata lupta egala intre cei doui rivali. Ambii 'si-au golitu armele cu cate 8 focuri, tragundu in pieptu si in capu si primindu amendoui mai multe glóntie, cari la Sinceleanu au causatu raniri periculóse. Dupa-ce 'si-au golitu armele cei doui luptatori, au venitu si agentii sigurantiei publice, cari i'au arestatu, ducundu pe Circ'a la politia, ér' pe Sinceleanu cá gravu ranitu la spitalulu Coltiea. Publiculu in totudeun'a asia numerosu in cafeneau'a Labes a privitu incremenitu lupt'a. Mai sunt trei persóne ranite, dintre cari d. Hagi Angelu, banchieru cunoscutu alu piatiei nóstre a primitu unu glontiu in gura. Ran'a d-sale, se dice, ar' fi periculósa. Glóntiele adversariloru stau cá corpu alu delictului, infipte prin piciórele meseloru si prin paretii cafenelei. E o adeverata minune, cumu de n'au fostu mai multe victime facia cu numerosulu publicu ce era presentu. — Motivulu luptei dintre cei doui rivali si aici cá mai in totdeaun'a e femeia. Stef. Circ'a e casatoritu, avendu 4 copii. Cu tóte astea femei'a l'a parasitu, traindu cu Sinceleanu. Tatalu de familia, in urm'a mai multoru somari, a alergatu la faptulu descrisu spre a'si salvá si resbuuá onórea conjugala. Sinceleanu inainte de intrarea adversariului seu in cafenea se asiediase la o tabla de siacu cu unu amicu alu seu A. P., dela care a fostu chiamatu pentru esplicarea, cu care s'a inceputu lupt'a. Astfeliu dintr'o lupta in miniatura a siahului, a esitu o adeverata lupta sangerósa. Sinceleanu e unu fostu functionariu alu societatii de asigurare „Romani'a".

Sciri merunte.

Faime de mobilisare se latiescu din nou. — In camer'a din Budapest'a a interpellatu C s e r n a t o n y pe ministeriu in cestiunea orientala. — Se dice, ca deputatii croati nu voru votá toti cu guvernulu in cestiunea impacarei. — Deputatii sasi au promisu a votá cu Tisza si se dice, ca cá pretiu au cerutu departarea comitiloru Wächter dela Sibiiu si Bethlen Gábor din comitatulu Ternavei mici. Vomu vedé ce folosu le va aduce aduce alianti'a cu Tisza!

Nu se scie nimicu siguru despre conditiunile de pace si despre cele ce se petrecu in Turci'a. La V i d i n u pare, ca au incetatu ostilitatile, dér' nu se scie nici aceea siguru. Line'a telegrafica cu Turci'a e intrerupta. Russii trebuie se fia deja in Constantinopolu, Gorciacoff a si anuntiatu ocuparea capitalei turcesci poteriloru prin telegrafu. Din Londr'a vine scirea, ca Pórt'a a r' f i r e f u s a t u a d á p r i n t r' u n u f e r m a n u i n v o i r e a c á s e i n t r e f l o t 'a a n g l e s a i n B o s p o r u. Northcote a declaratu in camera, ca espeditiunea flotei s'a traganatu din cause, cari nu le póte comunicá! Situatiunea devine din ce in ce mai seriósa si confusa.

Congregatiunea cardinaliloru a decisu cá Conclav'a se se tiena in Rom'a, in Vaticanu.

Pastorii si plugarii.

I.

Priviti pe cele deluri inalte, inverdite,
Pe acele largi poene cu flori acoperite;
Priviti, straini de lume, pastorii cei romani
Aprópe de a loru turme padite de a loru cani,
Traindu o viétia lina in tainic'a natura,
Cu buciumulu in mana, cu fluerulu la gura.
Cerésc'a limpedime precumu intr'unu isvoru,
Alinu se oglindesce in sufletele loru . . .

Voi toti, carii de densii ati rîsu fora mustrare,
Josu capulu, o! nemernici loviti de admirare.
Unu palosiu de isbanda ecsista 'n ori ce foru,
In totu pastorulu astadi ecsist' unu Graniceru!

II.

Priviti pe cea campia frumósa, roditóre,
Plugarii, muncitorii lucrandu in focu de sóre;
Pe façi'a loru cea blanda, pe ochii loru cei vii,
Adia bórea dulce din verdile campii.
Sub mau'a loru e sap'a, harletiulu, cós'a, plugulu;
Alature cu densii stau boii portandu jugulu,
Si totu ce-i incongiura, delu, lunca, siesu, isvoru,
E pacinicu cá blandeti'a din sufletele loru.

Voi toti, carii de densii ati rîsu fora caintia,
Josu fruntea, o! nemernici cazuti in pocaintia.
O spad' a resbunarii ecsista in ori ce lantiu:
In totu romaunlu astadi ecsist' unu dorobantiu.

Mircesti, Novembre 1877.

(Conv. lit.) V. A l e x a n d r i.

☛ Cu **I Februariu st. v. 1878** se incepe unu **nou abonamentu** la

„GAZET'A TRANSILVANIEI."

Rogamu pe domnii aceia, a caroru abonamentu espira cu 31 Ianuariu st. v. cá se grabésca cu reinoirea lui, déca voiescu cá se li se tramita fói'a regulatu.

P. T. domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele e s a c t e, aratandu si p o s t 'a c e a m a i a p r o p e de loculu unde locuiescu.

Pretiulu abonamentului este: pentru Brasiovu 8 fl. pe anu, 4 fl. pentru semestru si 2 fl. 50 cr. pe trei luni; cu dusulu in casa 10 fl. pe anu, 5 fl. pe semestru, si 3 fl. pe trei luni; pentru Austro-Ungari'a cu post'a: 10 fl. v. a. pe anu, 5 fl. pe unu semestru si 3 fl. pe trei luni, ér' pentru strainatate 12 fl. (séu 28 franci) pe anu, 6 fl. pe siese luni si 4 fl. pe trei luni.

Ajutorie pentru raniti.

Brasiovu, in Decembre 1877.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin dlu G a l l e a I n g i n e r u, dela romanii din C o h a l m u si din giuru si tramise prinçiului Dimitrie Gr. Ghic'a, presiedintele „Crucei rosie" la Bucuresci.

D i a m a n d i I. M a n o l e

Niculae Mircea, protopopu 1 fl., Ioanu Bercanu, protopopu 2 fl., Clemente Raicu, parochu 3 fl., George Spornicu, parochu 2 fl., M. B. 1 galbinu imp., Elis'a Oroianu 5 fl., N. Gallea, ingineru abs. 1 fl., F. Balabanu 1 fl., I. Brotea, parochu in Metifalo 1 fl., I. Buzea, ampl. opol. 1 fl., Ios. Lupu, parochu in Stena 2 fl., I. Michailu, parochu in Daisora 1 fl., I. Buzea, parochu in Merchesia 1 fl., Economii: Nicolae Buzea 80 cr., An'a N. Buzea 20 cr., N. Buzea jun. 20 cr., I. Balabanu 10 cr., P. M. Borcomanu 10 cr., I. Boranciu 10 cr., B. Borcomanu 40 cr., I. Magdunu 10 cr., G. Buzea 10 cr., G. Borcomanu 10 cr., I Forsca 20 cr., N. Danciu 10 cr., I. Fulgosiu jun. 50 cr., I Draghiciu 10 cr., V. Bercanu 4 cr., Z. Fulgosiu 50 cr., G. Spornicu 10 cr., P. Danciu 6 cr., G. Banutiu 8 cr., I. Danciu 20 cr., Ios. Burcomanu 10 cr., I. Com. Bercanu 20 cr., V. Lungu 3 cr., V. Critianu 5 cr., G. M. Magdunu 10 cr., I. Borcomanu 5 cr., B. Magdunu 4 cr., G. Borcomanu 3 cr., I. Borcomanu 10 cr., G. M. Borcomanu 3 cr., G. Homorozeanu 10 cr., G. Dragusiu 8 cr., I. Magdunu 8 cr., I. Manomu 20 cr., T. Popu 10 cr., B. M. Magdunu 10 cr., B. Borcomanu 2 cr., I. Spornicu 5 cr., N. Palasanu 4 cr., I. Fratila 2 cr., I. Titiu 3 cr., Pant. Dragusiu 4 cr., An'a Bordanu 4 cr., I. Danciu 2 cr., I. Balica 2 cr., G. Fisicieanu 2 cr., N. Borcomanu 2 cr., Ach. Borcomanu 2 cr., B. Borcomanu 4 cr., P. Spornicu 3 cr., Bucura Fratila 3 cr., I Homorozeanu 3 cr., G. Davoiu 3 cr., B. Banutiu 5 cr., N. Costanu 4 cr., P. Danciu 4 cr., B. Spornicu 4 cr., G. Danciu 10 cr., G. V. Danciu 3 cr., D. Tempea 3 cr., I. Repede 3 cr., G. Banutiu 4 cr., G. M. Magdonu 5 cr.

S u m 'a	.	27 fl. 42 cr.
Pretiulu pe panza vechia	. . . .	2 fl. — cr.
S u m 'a t o t a l a 1 # si	. . . .	29 fl. 42 cr.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 13 Februariu st. n. 1878.

5 % Rent'a charthia (Metalliques) . . .	62.90	Oblig. rurali ungare .	75.—
5 % Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) .	66.15	„ „ Banat-Timis.	77.75
Losurile din 1860 .	110 50	„ „ transilvane .	77.—
Actiunile bancei nation.	790.—	„ „ croato-slav.	84.—
„ instit. de creditu	220.—	Argintulu in marfuri .	104.50
Londr'a, 3 luni. .	119.20	Galbini imperatesci .	5.63
		Napoleond'ori . . .	$9.54^{1}/_{2}$
		Marci 100 imp. germ. .	58.85

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.